

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Stüdyo Kayıt Performansına Yönelik Kaygı ve Görüşleri

Alaattin CANBAY*, **Zeki NACAĞCI****

* Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ÇANAKKALE/TÜRKİYE, **Email:** acanbay@gmail.com

** Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı BURDUR/TÜRKİYE, **Email:** znacakci@gmail.com

Özet

Müziğin bireysel olarak sahnelenmesi, icracılar için her zaman yoğun konsantrasyon, dikkat ve uzun soluklu çalışma gerektiren bir performans süreci olmuştur. Bu süreç sonunda müzisyenler, genellikle yaptıkları icra sırasında eserin müzikal ve teknik unsurlarını layıkıyla uygulama ve dinleyiciler tarafından beğenilme duygusu gibi nedenlerle kaygı ve heyecan hissetmektedirler. Yapılan birçok araştırmada, bu süreci yaşayan müzik eğitimi lisans öğrencilerinin, konser ya da bireysel çalgı sınavlarında yaşadıkları kaygının performanslarını olumsuz yönde etkilediği bilinmektedir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı, müzik eğitimi lisans öğrencilerinin, çok özel bir performans gerektiren Stüdyo kaydı öncesinde içinde buldukları kaygılarını, farklı değişkenlere göre belirlemektir. Çalışmada ayrıca öğrencilerin stüdyo kayıt deneyimlerine yönelik görüşleri alınmıştır. Çalışmada, betimsel araştırma modeli kullanılmış ve nitel araştırma tekniklerinden yararlanılmıştır. İki ay süren araştırmada çalışma grubu, ÇOMÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında öğrencileri arasından belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stüdyo Kayıt, Performans, Kaygı

The Apprehension and views of the students of music education department about studio recording performance

Abstract

Being individually staged of music has been a performance process that always requires intensive concentration, attention and long-running work for performers. At the end of this process, generally during their performance, musicians feel apprehensive and excited about some reasons like carrying out work's musical and technical factors properly and sense of being appreciated by audiences. In many surveys, it is known that ,in concerts and their own instrument exams, the apprehension of undergraduate students of music education department ,who have experienced this process, affects their performances negatively. Thus, the aim of this study is to specify the music education undergraduate students' apprehension level before a studio recording that needs a very special performance according to different variables. Also in this study, students' views about their studio recording experiences are taken. In the study, descriptive research is used and the technical qualitative research is imposed. In the study carried out for two months, working party is designated by the students of Çomu- Faculty of Education, Department of Fine arts education, Department of music education.

Keywords: Studio recording, performance, apprehension.

Giriş

Kaygı, insanların yaşamları süresince birkaç kez karşılaştıkları ve yaşadıkları evrensel bir olgudur. Gelecekte sakınma veya olayların olabilecek olumsuzlukları hakkında hoş olmayan bir duygusal deneyim olarak kabul edilmiştir (DiTomasso & Gosch, 2002). Kaygı insanı olumlu bir şekilde yaratıcı bir duruma sevk ettiği gibi onu, engelleyici özelliklere de sahip olabilir. Kaygı, tehdit edilen, meydan okunan bir ortamda, bireyin kendisini yetersiz görmesidir. Birey yüzleştiği bir olay süresince, kişisel yetersizliklerinin, istemediği, arzu edilmeyen sonuçları üzerine odaklanır. Kaygı, olayların sonucu değildir, kişilerin mantıksız inançları kaygıya sebep olur. Yani önemli olan kişilerin o duruma yüklediği anlamdır (Wilde, 1995).

Kaygı herhangi bir yerde ve durumda beklenmedik anda ortaya çıkabilir. Bu olaylardan bir tanesi performans sergileme durumunda kalındığı andır. Performans sergilerken birey başkalarının kendini izlemesinden rahatsız olabilir bu durum o kişide tehdit edici bir hal alabilir ve sergilemek istediği şeyleri sergileyemez hale gelebilir. Çeşitli meslek elemanlarında ortaya çıkabilecek performans kaygısı müzisyenler arasında da sıklıkla gözlenebilen bir durumdur. Sahnede bir şeyler sergilerken ortaya çıkan bu durum müzik öğrencileri arasında yaygın olduğu kadar profesyonel müzisyenler arasında da sıkıntı vericidir. Kişide bulunan düşük miktardaki kaygı, performansını olumlu etkilerken, psikolojik gerginlikle kendini gösteren yüksek miktardaki kaygı performansını olumsuz etkiler, kişi istediği gibi bir performans sergileyemez (Akt. Dalkıran ve Ark. 2014; Fehm & Schmidt, 2006).

Performans kaygısı farklı bir anlatımla, izleyiciler önünde kişinin kendi hareketlerini kontrol edememe ya da bir hata yapma korkusu ile ortaya çıkan kaygı durumu (Cox & Kenardy, 1993) olarak tanımlanırken, alan yazında çeşitli adlarla anılan performans kaygısını Salmon (1999) müzik performansı kaygısı olarak adlandırmış ve kişinin eğitimine, müzik yeteneğine ve ön hazırlık düzeyine bakılmaksızın, seyirci karşısında performansının güzel olmayacağı düşüncesi ile endişe yaşaması olarak tanımlamıştır (Akt. Fehm & Schmidt, 2006).

Müzik alanında performans kaygısı, sahne performansı kadar eski olmasına rağmen bu konudaki araştırmalara son zamanlarda önem verilmeye başlanmıştır. Performans kaygısının ana özellikleri şunlardır: (1) mantıksızlık, mükemmeliyetçilik ya da yıkıcı bilişsellik (Steptoe & Fidler, 1987; Tobacyk & Downs, 1986) (2) titreme, çarpıntı gibi fizyolojik belirtiler (James, 1988; Lehrer, 1987) (3) performans ve izleyicilerden kaçınma gibi davranış özellikleri (Clark & Agras, 1991; van Kemenade, van Son, van Heesch, 1995; Aktr. Fehm ve Schmidt, 2006).

Müzik performans kaygısı öğrencilerin bireysel çalma- söyleme performanslarını sergiledikleri durumlarda ortaya çıkabilmektedir. Müziğin bireysel olarak sahnelenmesi, icracılar için her zaman yoğun konsantrasyon, dikkat ve uzun soluklu çalışma gerektiren bir performans süreci olmuştur. Bu süreç sonunda müzisyenler, genellikle yaptıkları icra sırasında eserin müzikal ve teknik unsurlarını layıkıyla uygulama ve dinleyiciler tarafından beğenilme duygusu gibi nedenlerle kaygı ve heyecan hissetmektedirler. Yapılan birçok araştırmada, (Siber, O'Neil ve Tobias, 1977; Nacaklı, Dalkıran, 2011; Fehm & Schmidt, 2006, vb.) bu süreci yaşayan müzik eğitimi lisans öğrencilerinin, konser ya da bireysel çalgı sınavlarında yaşadıkları kaygının performanslarını olumsuz yönde etkilediği bilinmektedir.

Buradan hareketle bu çalışmada, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, -bireysel performans gerektiren konserlerle benzerlik gösterdiği düşünülen, aslında tecrübe edinmeden anlaşılabilen- “stüdyo kayıt” sürecindeki kaygılarının çeşitli değişkenler gözetilerek araştırılmasının gerekliliği hissedilmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, Stüdyo kaydı öncesinde içinde buldukları kaygıya yönelik düşünceleri ve yaşanan kaygının farklı değişkenlere göre anlamlı ilişkilerini tespit etmek amaçlanmıştır. Çalışmada ayrıca öğrencilerin stüdyo kayıt deneyimlerine yönelik görüşlerini belirlemek amaçlanmaktadır. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

- Araştırma kapsamındaki öğrencilerin stüdyo kaydı sürecinde, kaygılarına yönelik görüşlerindeki genel dağılım özellikleri nasıldır?
- Araştırma kapsamındaki öğrencilerin sınıf düzeyleri ile stüdyo performansı sürecindeki kaygı görüşleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Öğrencilerin stüdyo kaygı görüşleri, cinsiyete göre anlamlı fark göstermekte midir?
- Öğrencilerin kaygıları ile bireysel çalgı dersi akademik başarı puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Öğrencilerin stüdyo deneyimlerine yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, betimsel araştırma modeli kullanılmış ve nitel araştırma tekniklerinden yararlanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; stüdyo kaydında görev almak isteyen, ÇOMÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı gönüllü öğrencileri oluşturmuştur. Çalışma grubu, 19 kız 21 erkek toplam 40 öğrenciden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada, araştırma kapsamındaki gönüllü öğrencilerin stüdyo kaydı sürecinde içinde buldukları kaygı durumlarına yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından anket geliştirilmiştir. Anketin oluşturulması aşamasında öncelikle ilgili literatür taraması yapıldıktan sonra uzman görüşlerinden yararlanılarak madde havuzu oluşturulmuştur. Geliştirilen ankete pilot uygulama yapılmış, uygun olmayan ifadeler ve maddeler atılarak son hali verilmiştir. Anket formu iki bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde öğrencilerin bireysel özellikleri, ikinci bölümde ise stüdyo kaydı sürecindeki

kaygılarını belirlemeye yönelik maddeler yer almaktadır. Anketin ikinci bölümündeki maddeler, öğrencilerin stüdyo kaydı olgusundan kaynaklı kaygıları, kaygının performansa etkileri ve kaygının psikosomatik belirtileri olmak üzere 3 farklı grup toplam 10 madde olarak tasarlanmıştır. Anket, öğrencilere stüdyo kayıt süreci öncesinde uygulanmıştır.

Araştırmada ayrıca profesyonel bir stüdyo kaydı sonrasında öğrencilerinin deneyim ve kaygılarına yönelik öneri ve düşüncelerinin de önemli olduğu gerçeğinden hareketle öğrencilere görüş alma formu uygulanmış ve öğrencilerin görüşlerinden yararlanılmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın genel amacı ve değişkenler çerçevesinde oluşturulan alt problemlere ilişkin toplanan verilerin istatistiksel çözümler için SPSS 22.0 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise, .05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Elde edilen verilerin genel dağılım özelliklerini belirlemede frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (ss) değerlerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın alt amaçları doğrultusunda öğrencilerin kaygıya yönelik görüşleri ile sınıf, akademik başarı ve cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı Kay-Kare testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın genel amacı kapsamında cevap aranan sorular alt başlıklar halinde sunulmuştur. Toplanan verilerden elde edilen bulgular önce tablo olarak sunulmuş daha sonra sözel olarak istatistiksel bir dille ifade edilerek yorumlanmıştır.

Öğrencilerin “Stüdyo Kaydı Sürecindeki” kaygılarına yönelik görüşlerindeki genel dağılımlar;

Öğrencilerin anketin bu bölümündeki maddelere vermiş olduğu yanıtlar, 3 farklı grup başlığı altında irdelenecektir.

- Öğrencilerin stüdyo kaydı olgusu kaynaklı kaygılarına yönelik görüşleri

Tablo 1. Öğrencilerin stüdyo kaydı olgusundan kaynaklı kaygılarına yönelik görüşlerinin dağılımı

Maddeler	Her Zaman		Sık Sık		Bazen		Nadiren		Hiçbir Zaman	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1- Stüdyo kaydı ortamı ve fikri beni kaygılandırır.	16	40	15	37,5	3	7,5	3	7,5	3	7,5
2- Stüdyo kaydı sırasında diğer çaldığım ortamlara (konser, dinleti, vb.) göre daha fazla kaygılanırım.	15	37,5	17	42,5	4	10	2	5	2	5
3- Çok iyi hazırlanmış olsam dahi Stüdyo kaydı sırasında kaygılanırım.	14	35	15	37,5	5	12,5	3	7,5	3	7,5
4- Stüdyo kaydı sırasında hata yapma korkusu kaygılanmama neden olur.	14	35	15	37,5	5	12,5	3	7,5	3	7,5
5- Stüdyo kaydı sırasında başarısız olma korkusuyla kaygılanırım.	15	37,5	13	32,5	5	12,5	3	7,5	4	10

Tablo 1’de Öğrencilerin stüdyo kaydı olgusu kaynaklı kaygılarına yönelik görüşlerini içeren birbiriyle ilintili ve destekler nitelikte beş madde, öğrencilerin stüdyo kaygısına yönelik görüşlerinin daha iyi anlaşılması ve yorumlanması için bir arada sunulmuştur.

Tablo 1 incelendiğinde; öğrenciler, büyük çoğunlukla (% 77,5) “stüdyo kaydı” fikri ve ortamından kaygı duyduklarını, büyük çoğunlukla (% 80), diğer performans sergiledikleri konser veya dinleti gibi ortamlara göre stüdyo kaydından daha fazla kaygı duyduklarını, büyük çoğunlukla (72,5) çok iyi hazırlanmış olsalar dahi stüdyo kaydı sırasında kaygılanacaklarını belirtmişlerdir. Yine tablo 1’ göre; öğrenciler büyük çoğunlukla “stüdyo kaydı” sürecinde hata yapma (%72,5) ve başarısız olma (%70) korkusu ile kaygılandıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok az kısmı (%6) stüdyo kaygısı hiç duymadıklarını ya da nadiren hissettiklerini belirtmişlerdir. Buna göre, öğrencilerin büyük çoğunluğunun diğer performans alanlarına göre “stüdyo kaydı” olgusundan daha çok kaygı duydukları, sürecin başında kaygılarını çok rahat dile getirebildikleri, hata yapma korkusu ve başarısızlık hissini kaygılarını pekiştirdiği görülmektedir. Bu durum öğrencilerin “stüdyo

kayıt” sürecinin daha önce yaşamadıkları bir tecrübe olması, profesyonel ve titiz bir çalışma gerektiren kayıt sürecine ürkek yaklaşımları ile açıklanabilir.

- Öğrencilerin stüdyo kaydı kaygılarının, performans etkilerine yönelik görüşleri

Tablo 2. Öğrencilerin stüdyo kaydı kaygılarının performans etkilerine yönelik görüşlerinin dağılımı

Maddeler	Her Zaman		Sık Sık		Bazen		Nadiren		Hiçbir Zaman	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
6- Stüdyo kaydı sırasında kötü çalacağımı düşünmek beni kaygılandırır.	14	35	16	40	3	7,5	3	7,5	4	10
7- Stüdyo kaydı sırasında yaşadığım kaygının performansımı olumsuz etkileyeceğini düşünüyorum.	17	42,5	14	35	4	10	3	7,5	2	5

Tablo 2 incelendiğinde; öğrenciler hissettikleri kaygı nedeniyle, büyük çoğunlukla (%75) eserleri kötü icra edeceğini ve büyük çoğunlukla (% 77,5) performanslarının olumsuz etkileneceği düşünülmektedirler. Kaygı nedeniyle performanslarının etkilenmeyeceğini düşünen öğrenci sayısı oldukça azınlıktadır (%5-7). Buna göre birçok araştırmaya (Nacaklı, Dalkıran, 2011, Fehm & Schmidt, 2006, vb.) konu olan araştırmanın olumsuz etkilerini, öğrenciler stüdyo deneyimi yaşamadan hissetmektedirler. Bu durum konserlerde kaygılarından kaynaklı olumsuz performans deneyimi yaşayan öğrencilerin karşılaştırma yaparak, yukarıdaki maddelerde de belirtildiği üzere, stüdyo kaydında daha fazla kaygılanacağını hissetmeleri, dolayısıyla kayıt ortamında daha olumsuz bir icra performansı sergileyeceklerini düşünmeleriyle açıklanabilir.

- Öğrencilerin stüdyo kaydı kaygılarının, psikosomatik belirtilerine yönelik görüşleri

Tablo 3. Öğrencilerin stüdyo kaydı kaygılarının psikosomatik belirtilerine yönelik görüşlerinin dağılımı

Maddeler	Her Zaman		Sık Sık		Bazen		Nadiren		Hiçbir Zaman	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
8- Stüdyo kaydı sırasında ellerim titrer.	8	20	5	12,5	7	17,5	9	22,5	11	27,5
9- Stüdyo kaydı öncesinde kalp atışlarım hızlanır.	12	30	14	35	7	17,5	3	7,5	4	10
10- Stüdyo kaydı öncesinde mideme kramplar girer.	1	2,5	5	12,5	3	7,5	5	12,5	26	65

Tablo 3 incelendiğinde; öğrenciler stüdyo kaydında psikosomatik belirtilerden mide krampını büyük çoğunlukla (% 77,5) hissetmemektedirler. Öğrencilerin çok az kısmı (% 15) mide krampı hissettikleri, yine üçte biri (%32,5) kayıt ortamında ellerinin titrediğini belirtmişlerdir. Kaygı ve heyecanın psikosomatik belirtilerinden kalp atışının hızlanması belirtisini ise, öğrenciler çoğunlukla (% 65) hissetmektedirler. Buna göre kalp atışının hızlanması dışında stüdyo kaydında öğrencilerin çoğunluğu kendilerini rahatsız edecek düzeyde psikosomatik belirtiler hissetmemektedirler.

Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile stüdyo kaydı sürecindeki kaygı görüşleri arasındaki ilişki;

Çalışmanın bu bölümünde araştırma kapsamındaki öğrencilerin sınıf düzeyleri ile stüdyo performansı sürecindeki kaygı görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Buna göre anketin 10 maddesine yapılan Kay Kare istatistiksel analizi sonrasında elde edilen bulgulara göre anketteki ikinci madde haricinde hiçbir maddede 3. sınıflar ile 4. sınıfların kaygıya yönelik görüşleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. Aşağıda ikinci maddedeki bulgular tablo olarak sunulmuş daha sonra sözel olarak istatistiksel bir dille ifade edilerek yorumlanmıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin stüdyo kaydı kaygılarının sınıf değişkenine yönelik Ki-Kare Ölçümleri

Sınıf		Madde 2					sd	X ²	p
		Her zaman	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman			
3. Sınıf	N %	5 % 31,3	3 % 18,8	2 % 12,5	2 % 12,5	4 % 25	4	10,89	,028
4. Sınıf	N %	9 %37,5	13 % 54,2	1 % 4,2	1 % 4,2	0			

Tablo 4 incelendiğinde, “*Stüdyo kaydı sırasında yaşadığım kaygının notaları yanlış çalmama sebep olacağını düşünüyorum.*” Maddesinde, sınıf değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmaktadır. ($X^2 = 10,89$, $p < .05$) Tabloya göre 4. Sınıfların yaklaşık % 91’i 3. Sınıflara göre kayıt sırasında yanlış çalma endişesi taşıdığı görülmektedir. Bu durum bu maddedeki önermede 4. Sınıfların 3. Sınıflara göre daha kaygılı olduğunu gösterse de, diğer 9 madde arasında sınıflar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmaması, sınıfların stüdyo kaygılarında, bariz farklar olmadığı düşüncesini akla getirmektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile stüdyo kaydı sürecindeki kaygı görüşleri arasındaki ilişki;

Çalışmanın bu bölümünde araştırma kapsamındaki öğrencilerin cinsiyetleri ile stüdyo performansı sürecindeki kaygı görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Buna göre anketin 10 maddesine yapılan Kay Kare istatistiksel analizi sonrasında elde edilen bulgulara göre öğrencilerin cinsiyetleri ile kaygıya yönelik görüşleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Öğrencilerin akademik başarıları ile stüdyo kaydı sürecindeki kaygı görüşleri arasındaki ilişki;

Çalışmanın bu bölümünde araştırma kapsamındaki öğrencilerin bireysel çalgı başarı puanları ile stüdyo performansı sürecindeki kaygı görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Buna göre anketin 10 maddesine yapılan Kay Kare istatistiksel analizi sonrasında elde edilen bulgulara göre anketteki altıncı madde haricinde hiçbir maddede öğrencilerin başarı puanları ile kaygıya yönelik görüşleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. Aşağıda altıncı maddedeki bulgular tablo olarak sunulmuş daha sonra sözel olarak istatistiksel bir dille ifade edilerek yorumlanmıştır.

Tablo 5. Öğrencilerin stüdyo kaydı kaygılarının akademik başarı değişkenine yönelik Ki-Kare Ölçümleri

Başarı Puanları		Madde 6					sd	X ²	p
		Her zaman	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman			
41-60	N %	1 % 16,7	0	0	3 % 50	2 % 33,3	8	16,17	,040
61-80	N %	0	2 % 16,7	1 % 8,3	1 % 8,3	8 % 66,7			
81-100	N %	0	2 % 9,5	2 % 9,5	1 % 4,8	16 % 76,2			

Tablo 5 incelendiğinde, “*Stüdyo kaydı öncesinde mideme kramplar girer.*” Maddesinde, başarı puanlarına göre anlamlı bir fark bulunmaktadır. ($X^2 = 16,17$, $p < .05$) Tabloya göre başarı puanları 81-100 arasında olanların % 76’2 si hiç mide krampı hissetmedikleri belirtirken, başarı puanlarının düşmesiyle mide krampı çeken öğrencilerin sayısı artmaktadır. Ancak anketteki diğer psikosomatik maddelerden bu tabloyu destekleyici bulgular alınmamaktadır. Buna göre öğrencilerin akademik başarı puanları ile kaygıları arasında anlamlı bir ilişki olduğu düşünülmemektedir.

Öğrencilerin stüdyo deneyimlerine yönelik görüşleri;

Öğrencilerin stüdyo kayıt süreci ile yaşadıkları kaygı ve edindikleri deneyimlere ilişkin görüşler, örneklerle desteklenerek aşağıda sunulmuştur.

Soru 1: Bu türden bir çalışmaya daha sonra tekrar katılır mısınız? Neden?

- Severe katılıyorum. Çünkü çalışmalardan çok keyif aldım. (Ö.7)
- Katılıyorum. Çünkü bana katkısı olduğunu düşünüyorum. (Ö.13)
- Evet. Çünkü çok eğlenceli. (Ö.9)
- Tekrar gönüllü olurum. Çalışmalar bana çok şey kattı. (Ö.28)

Tablo 6. Birinci Soruya İlişkin Öğrencilerin Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımı

Öğrencilerin Kullandıkları İfadeler	Kullanma Sıklığı (f)
Katılım	26
Evet	11
Zevkli	16
Öğretici	14
Eğlenceli	8
Bana çok şey kattı	7
Akılda kalıcı	4
Çalışmak beni yordu	5
İstemezdim	4
Hayır	3
Yeni yöntem olduğu için biraz zorlandım	2
Görüş belirten toplam öğrenci	N= 40

Görüş örnekleri ve tablo 6'dan anlaşılacağı üzere, öğrencilerin büyük çoğunluğu ifadelerinde, benzer bir Stüdyo kayıt çalışmasına isteyerek, zevkle tekrar katılabileceklerini belirtmektedirler. Öğrenciler tekrar katılma nedeni olarak kayıt sürecinin hem zevkli, hem de kendileri için öğretici olduğunu düşünmektedir. Yine ifadelerden anlaşılacağı üzere bir kısım öğrenci (%10) çalışmaların zorluğu nedeniyle benzer bir çalışmada yer almak istemediklerini belirtmişlerdir.

Soru 2: Sonraki benzer bir çalışmada, ilk çalışmada yaşadığınız kaygıyı aynı oranda hissedeceğinizi düşünüyor musunuz? Neden?

- Hayır düşünmüyorum. Çünkü kayıt korktuğum gibi değilmiş. (Ö.8)
- Düşünmüyorum. Çünkü kayıtlar zevkli. (Ö.17)
- Evet. Çünkü ben her çaldığımda kaygı duyarım. (Ö.37)

Tablo 7. İkinci Soruya İlişkin Öğrencilerin Kullandıkları İfadelerin Genel Dağılımı

Öğrencilerin Kullandıkları İfadeler	Kullanma Sıklığı (f)
Hayır düşünmüyorum	32
Korktuğum gibi değilmiş	18
Korkularım geçti	9
Kayıt ortamını öğrendim.	6
Evet	8
Çalmak / icra / performans istediği için	6
Başarısız olurum diye	4
Görüş belirten toplam öğrenci	N= 40

Görüş örnekleri ve tablo 7'den anlaşılacağı üzere, öğrencilerin büyük çoğunluğu ifadelerinde, benzer bir Stüdyo kayıt çalışmasında, ilk kayıt ortamında yaşadıkları kaygıyı tekrar yaşamayacaklarını belirtmektedir. Öğrenciler bu duruma gerekçe olarak kayıt ortamının korktukları gibi bir yer olmamasına bağlıyorlar. Yine az miktarda öğrenci birçok kere kayıt yapsalar bile, katır sırasında performans sergileyecekleri için tekrar benzer kaygı yaşayacaklarını düşünmektedirler.

Sonuç ve Öneriler

ÇOMÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin stüdyo kaydı sürecinde içinde buldukları kaygı düzeylerini ve bu kaygıların farklı değişkenlere göre anlamlılığını belirlemeye yönelik yapılan bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

- ✓ Öğrenciler büyük çoğunlukla stüdyo kaydı olgusundan, gerek başarısızlık gerek hata yapma korkusu gibi nedenlerle kaygı duymaktadırlar.
- ✓ Öğrenciler büyük çoğunlukla stüdyo kayıt sürecinde yaşadıkları kaygı nedeniyle performanslarının olumsuz etkileneceğini düşünmektedirler.
- ✓ Öğrenciler çoğunlukla stüdyo kaydı sürecinde, kaygının psikosomatik belirtilerini kalp çarpıntısı hariç, fazla hissetmemektedirler.
- ✓ Öğrenciler çoğunlukla kayıt ortamında daha olumsuz bir icra performansı sergileyeceklerini düşünmektedirler.
- ✓ Sınıf, Cinsiyet ve akademik başarı gibi değişkenlerin, Öğrencilerin stüdyo kaygıları ile anlamlı bir ilişkisi olmadığı tespit edilmiştir.

✓ Öğrenciler yaşamış oldukları kayıt sürecinden büyük çoğunlukla zevk almışlar, kayıt sürecinin mesleki yaşamları için öğretici ve katkı sağlayıcı bir tecrübe olduğunu, bu nedenle benzer çalışmalar yapmak istediklerini görüş formlarında belirtmişlerdir.

Buradan hareketle çalışma sonunda sunulan öneriler şunlardır; Bu ve benzeri çalışmalar Türkiye'deki tüm Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencileri üzerinde yapılmalı, öğrencilere stüdyo deneyimi yaşayacakları ortamlar sağlanmalıdır. Öğrencilerin stüdyo kaydı sürecinde yaşamış oldukları kaygının nedenleri ve etkileri üzerinde durulmalıdır.

KAYNAKÇA

Cox, W. J. & Kenardy, J. (1993). Performance anxiety, social phobia, and setting effects in instrumental music

Dalkıran, E. Baltacı, Ş.H., Karataş, Z., Nacakcı, Z. (2014). Developing of Individual Instrument Performance Anxiety Scale: Validity-Reliability Study, International Journal of Assessment Tools in Education (IJATE), 1(1): 13-25

DiTomasso, R. A. & Gosch, E.A., (editors) (2002). *Anxiety disorders (electronic resource): a practitioner's guide to comparative treatments*. New York: Springer Publishing Company. Erişim tarihi. 30.06.2011.

Fehm, L., Schmidt, K. (2006). "Performance anxiety in gifted adolescent musicians", *Journal of Anxiety Disorders*, Sayı 20, s.98-108.

Nacakcı, Z., Dalkıran, E. (2011). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Sınavına Yönelik Kaygıları, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, yıl: 3, Sayı: 5, sy. 46-56

Siber, J.E., O'Neil, H.F. ve Tobias, S. (1977). Anxiety, Learning and Instruction (pp. 145-203), New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. students. *Journal of Anxiety Disorders*, 7, 49-60.

Wilde, J.(1995). *Treating anger, anxiety, and depression in children and adolescents*. United States Of America: Taylor&Francis Ltd.